ЧАСТ ПБЗ:

Челен лист - заверен от съставил (име, подпис, длъжност), възложител (име, подпис, длъжност и печат) и главен архитект (име, подпис и печат съгласувал);

Удостоверение за пълна проектантска правоспособност;

Застраховка професионална отговорност;

Обяснителна записка – заверена от съставил (име, подпис, длъжност), възложител (име, подпис, длъжност и печат) и главен архитект (име, подпис и печат съгласувал);

Чертежи – заверени от съставил (име, подпис, длъжност), възложител (име, подпис, длъжност и печат) и главен архитект (име, подпис и печат съгласувал);

„ЕКОИНЖЕНЕРИНГ" ЕООД
Строителен надзор, проектиране, оценки, консултантска дейност в областта на строителството и опазване на околната среда

Кърджали 6600
„Булаир", бл.14, вх.А, ап.1
тел./факс.: (0361) 6 11 10
ekoinjenering@abv.bg

2

ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЯ

ОБЕКТ: „НАМАЛЯВАНЕ НА ЕМИСИИТЕ ПАРНИКОВИ ГАЗОВЕ ЧРЕЗ ВНЕДРЯВАНЕ НА МЕРКИ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ В АДМИНИСТРАТИВНА СГРАДА НА ОБЩИНА АРДИНО"

ВЪЗЛОЖИТЕЛ: ОБЩИНА АРДИНО

ЧАСТ: ПБЗ

ФАЗА: РАБОТЕН ПРОЕКТ

СЪГЛАСУВАЛИ:

АРХ:.....

КОНСТР:.....

ВиК: .....

ОиВ: .....

ЕЛЕКТРО:.....

ПБ:.....

ПРОЕКТАНТ:

КАМАРА НА ИНЖЕНЕРИТЕ В ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРОЕКТИРАНЕ
Регистрационен № 12761
КИИП
инж. САБРИ АЗИС ХЮСЕИН
СК
ПЪЛНА ПРОЕКТАНТСКА ПРАВОСПОСОБНОСТ

ВЪЗЛОЖИТЕЛ:

Общинска Администрация Ардино
Отдел "АЕСКС"
ОДОБРИЛ:.....
Инж. Росен Хаджиев
Дата: 30.01.2015 год.

2015 година
гр. Кърджали

Алианц България
Застрахователно акционерно дружество

Общо застраховане

ФА

ЗАСТРАХОВАТ: АНА Г ОАИЦА № 1318014080000003

"Алианц България" – Зас. правително Акционерно Дружество на основание предложение от Застрахования и срещу платена застрахователна премия застрахова професионалната отговорност на Застрахованите по начини условия, както следва:

ВИД ЗАСТРАХОВ КА:	Професионална отговорност в проектирането и строителството
ЗАСТРАХОВАТЕ :	ЗАД "Алианц България", бул. "Княз Дондуков" № 59, 1504 София АДС № BG040638060, ЕИК : 040638060
ЗАСТРАХОВАН:	САБРИ АЗИС ХЮСЕИН ЕГН: 8308282360 Адрес : гр./с. КЪРДЖАЛИ, п. код 6600, БУЛАИР, No14,
ДЕЙНОСТ НА ЗА ТРАХ ВАНИЯ:	Проектант , Категория строежи: III
СРОК НА ЗАСТР ОВКА ТА:	от 00:00:00 часа на 13.03.2014 г. до 24:00:00 часа на 12.03.2015 г.
РЕТРОАКТИВНА ТАТА:	12.03.2009 г.
ЗАСТРАХОВАТЕ/ НО ПО КРИТИЕ:	Съгласно действащата нормативна уредба
ЗАСТРАХОВАТЕ/ НИ СУ МИ:	50,000.00 BGN за всяко едно събитие. 100,000.00 BGN в агрегат за срока на застраховката.
САМОУЧАСТИЕ А ЗАС РАХОВАНИЯ:	10.00 % (десет процента), но не по-малко от 1,000.00 BGN (хиляда BGN) от всяка щета.
ЗАСТРАХОВАТЕ/ НА ПР МИЯ:	100.00 BGN (сто BGN)
ДАНЪК ПО ЗАЗП	2.00 BGN(два BGN)
ОБЩА ДЪЛЖИМ А СУМ :	102.00 BGN (сто и два BGN)
СРОК ЗА ПЛАЩА ЕТО: 13.03.2014 г.	102.00 BGN В т.ч. премия 100.00 BGN и данък 2.00 BGN

Общите условия на зас хователната, приложенията, допълненията и други писмени договорености между страните (ако има такива) предст вляват неразделна част от настоящата полица.
С подписа си по долу застрахованият удостоверява, че е съгласен и приема общите условия към настоящата полица, екземпляр от които с му предадени към момента на подписване на полицата, както и че му е предоставена писмена информация съгл пазпо на застрахователни услуги по чл. 185 ал. 3 от Кодекса за застраховане.
В случаи на неплащане в и нетно плащане на дължима вноска от застрахователната премия, застраховката се прекратява към 24.00 часа на 15-ия ден, считано от изтичането на съответния падеж, посочен в застрахователната полица.

ДАТА И МЯСТО НА ИЗДАВАНЕ : 12.03.2014 г., гр. КЪРДЖАЛИ

ЗАСТРАХОВАТЕЛ: /Атанас Владимиров Козарев/

ЗАСТРАХОВАН: /САБРИ АЗИС ХЮСЕИН/

Посредник: ТП КЪР ЖАЛИ - АЗИС ООД, гр./с. КЪРДЖАЛИ, п. код 6600, БЪЛГАРИЯ, No58, АД No 0800000
Посредник: "БЪЛГА ИЯ НЕ Г" АД, гр. СОФИЯ, п.код 1504, бул. КНЯЗ ДОНДУКОВ No 59, АД No 0010005

№ 1135350

Allianz

Оригинал

КИИП

УДОСТОВЕРЕНИЕ

ЗА ПЪЛНА ПРОЕКТАНТСКА ПРАВОСПОСОБНОСТ

Регистрационен номер № 12761

Важи за 2015 година

инж. САБРИ АЗИС ХЮСЕИН

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН

МАГИСТЪР

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

СТРОИТЕЛЕН ИНЖЕНЕР - КОНСТРУКТОР

включен в регистъра на КИИП за лицата с пълна проектантска правоспособност с протоколно решение на УС на КИИП 81/29.07.2011 г. по части:

КОНСТРУКТИВНА ОРГАНИЗАЦИЯ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРОИТЕЛСТВОТО

НЕРИТЕ В ПРОЕКТИРАНЕ
ационен № 12761
инж. САБРИ АЗИС ХЮСЕИН

Председател на РК
инж. Г. Христандженев

Председател на КР
инж. Г. Караджов

ПЪЛНА ПРАВОСПОСОБНОСТ

Председател на УС на КИИП
инж. Ст. Димитров

2015

"ЕКОИНЖЕНЕРИНГ"ЕООД
Експертна и консултантска дейност
в областта на строителството и
опазване на околната среда,
проектиране, строителен надзор

Кърджали 6600
ул. "Булаир", №14, вх.А, ап.1
тел / факс: (0361) 6 11 10
(0361) 6 00 05
ekoinjenering@abv.bg

СПИСЪК
на

Проектанти, наети на трудов договор към „Екоинженеринг"ЕООД, които ползват застрахователна полица № 13180140800000029 на ЗАД „Алианц България"за Професионална отговорнсст в проектирането и строителството

1. Надя Кирилова Петкова
2. Илия Запрянов Запрянов
3. Мария Илиева Христова
4. Танер Расим Бекир
5. Сабри Азис Хюсеин
6. Иван Стоянов Гавазов
7. Росица Маринова Запрянова
8. Костадин Георгиев Гунчев
9. Мюмюн Вели Сюлейман
10. Каньо Тодоров Анастасов
11. Севил Неджмиев Мустафов
12. Любляна Карамфилова Рашкова
13. Ерджан Юсеин Мехмет

Подпис:

ИНТЕГРИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ
ISO 9001:2008
ISO 14001:2004
OHSAS 18001:2007
MOODY INTERNATIONAL CERTIFICATION
Intertek Intertek Intertek

ПЛАН ЗА БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ

На обект: „Намаляване на емисиите парникови газове чрез внедряване на мерки за енергийна ефективност в административна сграда на община Ардино"

Разработен: от инж. Сабри Хюсеин

Настоящия План за безопасност и здраве е изработен в изпълнение на изискванията на Наредба №2 от 22март 2004г. За минимални изисквания за здравословни и безопасни услвия на труд при извършване на Строителни и монтажни работи на МТСП и МРРБ и на основата на задание на инвеститора.

I. Характеристика на обекта:

1. Площадката е собственост на възложителя.

Строителството ще започне с подготвителни работи и обезопасяване на участъците в които ще се извършват СМР със сигнални ленти. Няма данни за подземни комуникации

Настоящият ПБЗ е изготвен на база пълни строителни проекти по всички части, работна скица, други първични данни, представени от възложителя и всички нормативни документи.

Строителната площадка е благоприятна за извършване на СМР.

Климатът е умерено-континенталец, позволяващ целогодишно строителство. При вятър над 11 м/сек, се ограничава или спира работата на повдигателните съоръжения.

2. Общинска администрация Ардино се състои от комплекс от сгради, които са свързвани по между си във функционално- планировъчно, обемно-пространствено и архитектурно-художествено отношение.

Комплексът се образува от следните сгради: общинска администрация, общински съвет и второстепенна сграда- ТСУ. Сградата общинска администрация и общински съвет са свързани помежду си с топла връзка на втори етаж. Строително монтажните работи се състоят от:

Подмяна на съществуваща дървена дограма с PVC, полагане на външна топлоизолация по стени и тавани, подмяна на съществуващ котел с нов.

3. Граници- съгласно скица.

4. Категория на обекта – **Четвърта категория - съгласно** от Наредба №1 от 30 Юли 2003г. за номенклатурата на видовете строежи

II. Съдържание на ПБЗ

1.Организационен план:

1.1. Ограничителни условия по ПБЗ:

Местоположението на имота предлага добри условия за организацията на строителството, в съответствие със законовите разпоредби за безопасна работа.

1.2 Изпълнението на обекта се организира по фази, както следва:

1.2.1 Първа фаза:- подготовка на площадката, обезопасяване на местата за смр, за да не се допуска достъп на външни лица

1.2.2 – Втора фаза – Направа на технологичен отвор;

1.2.3 – Трета фаза – Подмяна на дограма;

1.2.4 – Четвърта фаза – топлоизолация – саниране на сградата.

1.2.5 – Пета фаза - Доставка и монтаж на котел

Разделянето на споменатите по-горе фази е условно, защото ще се работи на значителни застъпвания и съвместявания предвид късия срок за изпълнение.

Община Ардино
Отдел "АПОФ"
Одобрил: ...
Инж. Сабри Хюсеин
Дата: 30.01.15

1.3. Класификация на опасностите:

Увреждания, които биха могли да настъпят при изпълнение на СМР на обекта, ще произхождат основно от:

1.3.1. Падане от височина - всички фази /етапи/.

1.3.2. Удар от падащи предмети - всички фази /етапи/.

1.3.3. Неправилно стъпване, удряне и други - всички фази /етапи/.

1.3.4. Поражение от ел.ток - всички фази /етапи/..

1.3.5. Преумора - всички фази /етапи/.

1.3.6. Затрупване на земни маси при изпълнение на фази: втора фаза /етап/.

1.4. Основни организационни и технологични мероприятия за ЗБУТ

Основните , задължителни за всички специалности по цялата площадка мероприятия са:

-Всяко движещо се по площадката лице е с предпазна каска;

-Всички работници са с предпазни/работни облекла/ и ръкавици;

-Не се допускат на работа неинструктирани за конкретния вид работа;

-Всички съоръжения, машини и инструменти, работещи с електричество са заземени по съответно установения нормативен ред;

- Всеки съизпълнител/подизпълнител/ се грижи за ЗБУТ на своя състав, без да пречи или създава проблеми на останалите;

- Всяко действие, което би създало проблем по ЗБУТ се съгласува с техническия ръководител.

- За изпълнение на всеки вид работа, свързан с опасностите, установени с оценката на риска се осигуряват инструкции, изискващи по чл.16, т.1, буква „в" и по чл.19 от Наредба №2.Инструкциите се поставят трайно на достъпни и видни места.

- Всички подходи, пътеки, отвори и подобни се обезопасяват с необходимите парапети, прегради, капаци и др. При всяка опасност се поставя предупредителен или указателен знак съответстващ на изискванията на Наредба №4 за знаците и сигналите.

- След монтаж работните скелета да се проверят от техническия ръководител на обекта – за правилен монтаж, и спазване на всички изисквания за безопасност.

1.5. Организационни указания за преодоляване на опасностите по фази/етапи/

1.5.1. Фаза №1:

- подготовка на площадката, обезопасяване на местата за смр, за да не се допуска достъп на ученици.- участъците където се извършват СМР да се сигнализират и оградят с времени леки прегради за да няма достъп на други лица.

Строителните отпадъци се събират временно в специално оградена площадка.- по указание на Възложителя.

Няма данни за действащи подземни проводи.

- изграждане на временно строителство

Максималния брой пребиваващи на строежа по строитеството е 20 души.

Вода за битови както и производствени нужди ще се използва от съществуващата чешма приземния етаж на училището.

Електроенергия за производствени и битови нужди ще се осъществява от главно разпределително табло /ГРТ/.

Извозването на строителните отпадъци се извършва на специално указано място от Общинска служба.

1.5.2. Фази №№2 до 5вкл.:

Изпълняват се стриктно изискванията на Наредба№2 и приложенията към нея за минимални изисквания по ЗБУТ, както и указанията на ПИПСМР-покривни работи и работа на височина.

1.6 Информационна табела

Информационна табела съдържа

- дата на откриване на строителната площадка;
- номер и дата на разрешението за строеж;

Община Администрация Ардино
Отдел "АПОФС"
ОДОБРЕНО:
Инж.Росен Хаджиев
Дата: 30.01.2015 год.

- точен адрес на строителната площадка;
- възложител/и (име/на и адрес/и);
- вид на строежа;
- строител/и (име/на и адрес/и);
- планирана дата за започване на работа на строителната площадка;
- планирана продължителност на работа на строителната площадка;
- планиран максимален брой работещи на строителната площадка;
- планиран брой строители и лица, самостоятелно упражняващи трудова дейност на строителната площадка;

2.Строителен ситуационен план

Наличието на строителен ситуационен план е изискване по т.2 от чл.10 на наредба №2. За елементи на строителния ситуационен план се считат всички схеми към настящия ПБЗ.

3. Комплексен план-график за последователността на извършване на СМР

1. Подготовка на площадката, обезопасяване на местата за смр, за да не се допуска достъп на външни лица
2. Втора фаза – Направа на технологичен отвор;
3. Трета фаза – Подмяна на дограма;
4. Четвърта фаза – топлоизолация – саниране на сградата.
5. Пета фаза - Доставка и монтаж на котел

4. Планове за предотвратяване и ликвидиране на пожари и аварии и за евакуация на работещите и на намиращите се на строителната площадка;

- За осигуряване на безопасна работа и недопускане на злополуки, аварии и подобни, строителят е длъжен:

1. Преди започване на работа на строителната площадка и до завършването на строежа, да извършва оценка на риска в съответствие с Наредба №2/22 март 2004 г. и приложенията към нея, като спазва стриктно всички изисквания на същата за безопасна работа на обекта и строителната площадка.

5. Мерки и изисквания за осигуряване на безопасност и здраве при извършване на СМР, включително за местата със специфични рискове

- За изпълнение на всеки вид работа техническият ръководител ще изисква от изпълнителите писмени инструкции по безопасност и здраве. Копие от всяка инструкция ще се поставя на видно място в обсега на площадката, достъпно за всички лица.

-Преди започване на всеки етап на изпълнението, както и по време на същото, се прави инструктаж на работниците.

- Осигуряване и задължително ползване на личните предпазни средства - по предназначение и в съответствие с инструкциите.

- Инструктажите на работниците и ръководния персонал на обекта, да се извършват в съответствие с Наредба №3 от 14 май 1996 год., като задължително се провеждат всички видове инструктажи:

- Начален
- На работното място
- Периодичен
- Извънреден

и се води необходимата документация за това.

- Забранява се на лица не инструктирани, както и ненавършили 18 години, да изпълняват каквато и да е работа на строителната площадка.

- Всички места, съгласно оценката за риска, крещи опасност от пораждане на злополука, авария и др.. да се обозначават със знаци и сигнали в съответствие с Наредба №4/02.08.1995 г., съответно приложения:

- №1 - за цветовете на сигналните знаци

Одобрил: Инж. Росен Радинов 30.01.2015

а) - забраняващи знаци
б) - предупреждаващи знаци
в) - задължаващи знаци
г) - указателни знаци за аварийни изходи и първа помощ
д) - указателни знаци за противопожарно оборудване и разполагането му
- №3 - означаване на противопожарните съоръжения
- №4 - знаци-лепенки
- №5 ~ светещи знаци
- №6 - цветови съчетания
- №7 - звукови сигнали
- №8 -- сигнали подавани с ръка
- №9 - словесни съобщения

6. Списък на инсталациите, машините и съоръженията, подлежащи на контрол

Техническият ръководител на обекта изпълнява и контролира спазването на изискванията за ЗБУТ. Той има право да забрани работата на строителни машини, съоръжения, инструменти и инсталации, които не отговарят на изискванията за ЗБУТ. Той е длъжен да провери дали описаните по-долу машини, инсталация и съоръжения са преминали съответното техническо обслужване, дали са в добро състояние и дали са безопасни за използване.

Строителни машини
-Механична бъркалка за разтвор - 3бр.
-Пробивна бормашина - 5бр.
Строителни съоръжения:
-Фасадно скеле
-подемници-/по съображение на строителя в предвид етажността на сградата/
Временни строителни инсталации:
Ток до работното място се доставя с изправни удължители.

7. Списък на отговорните лица (име, длъжност, работодател) за провеждане на контрол и координиране на плановете на отделните строители за местата, в които има специфични рискове, и за евакуация, тренировки и/или обучение

-Технически ръководител/координатор по безопасност и здраве/
- Бригадири

8. Схема на временната организация и безопасността на движението по транспортни и евакуационни пътища и пешеходни пътеки на строителната площадка и подходите към нея;

По време на строителството ще се използва пътят до имота. Доставката на всички строителни материали, подхода на лека и тежка механизация ще се осъществява през него.

9. схема на местата на строителната площадка, на които се предвижда да работят двама или повече строители;-през целия стр. гроцес ще работят повече от двама души.

10. схема на местата на строителната площадка, на които има специфични рискове;

Характера и вида на обекта крият някои особено опасни и специфични рискове, които могат да предизвикат злополуки, аварии и подобни, като особено такива са:
- Недобре укрепени и оборудвани скелета
- Работа около фасади, скелета и машини.
- Работа по етажите.
-Преминаване около и покрай отвори, стрехи, крайни ръбове на плочи, греди и др.
-Не се предвижда работа на тъмни и неосветени места, работа в тъмната част на денонощието.
Всички ел.кабели за временно ползване, да бъдат обезопасени съгласно инструкциите.
Всички опасности да се сигнализират и обезопасят.
За работа с машини да се назначават само правоспособни и инструктирани работници - оператори (машинисти).
Нормативна уредба:

Общинска Администрация
Отдел "АПО"
ОДОБРИЛ:
Инж. Ружка Харизанова
30.01.2015 г.

- КБЗ и техническият ръководител ще имат по всяко време при себе си най-необходимите за изпълнение на работата им нормативни актове, както следва:
- Наредба №2 за минимални изисквания за ЗБУТ при изпълнение на СМР.
- Наредба №7 за минималните изисквания за ЗБУТ на работните места и при използване на работното оборудване.
- Наредба №3 за инструктажа на работниците по БХТПО и съответните книги за инструктаж:
- Начален инструктаж
- На работното място
- Периодичен инструктаж
- Ежедневен инструктаж
- Извънреден инструктаж
- Наредба №4 за знаците и сигналите за безопасна работа и противопожарна охрана.
- Противопожарни строително-технически норми.

11. Схема на местата за складиране на строителни продукти и оборудване, временни работилници и контейнери за отпадъци;

Местата за складиране на отпадъци да се определят от техническият ръководител и ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ, където се поставят контейнери, които периодично се извозват на местата определени от Общинските власти, с контейнеровоз.

13. Схема на разположението на санитарно-битовите помещения; Ще се ползват санитарно-битови помещения в училището.

14. Схема за захранване с електрически ток, вода, канализация и др. – Ще се ползва ток от съществуващо ГРТ

15. Схема и график за работа на временното изкуствено осветление на строителната площадка и работните места;

16. Схема и вид на сигнализацията за бедствие, авария, пожар или злополука, с определено място за оказване на първа помощ – да се направи необходимата сигнализация за недопускане на външни места на строителната площадка.

Заключение:

Въпреки обхвата на ПБЗ, не е възможно да се опишат всички евентуални участъци носещи потенциална опасност, нито да се опишат всички необходими мерки за безопасна работа, поради което е задължително:

- Всички участници в строителния процес да имат необходимия ценз, знание и опит за работата, която ще изпълняват.
- Да познават нормативните уредби и усъвършенстват знанията си в областта на безопасността на труда в строителството.
- Да се използват винаги изправни машини, съоръжения и инструменти, материали и др.
- Да не се допускат на работа неквалифицирани и не инструктирани работници, както и такива под 18 години.

КАМАРА НА ИНЖЕНЕРИТЕ В ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРОЕКТИРАНЕ
Регистрационен № 12761
КИИП
инж. САБРИ АЗИС ХЮСЕИН
СК
ПЪЛНА ПРОЕКТАНТСКА ПРАВОСПОСОБНОСТ

Общинска Администрация Ардино
Отдел "ДЕЙОС"
Одобрил:
Инж. Сабри Хюсеин
30. 01. 2015

Съставил: /инж. С. Хюсеин/

ИЗИСКВАНИЯ, КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ СПАЗВАТ ПРИ :

Извършване на земни работи

Общи изисквания

Преди започване на изкопните работи се извършва:

1. почистване и временно повърхностно отводняване на строителната площадка;
2. монтиране на ограждащите и предпазните съоръжения -;
3. отстраняване на хумусния пласт;
4. геодезическо трасиране на оси и контури на земните съоръжения;
5. изграждане на временни пътища;
6. подготовка и доставка на необходимите продукти и приспособления за извършване на земни работи (укрепителни елементи, стълби и др.).

- Разстоянието от въртящите се части на платформата на багера до автосамосвала не трябва да е по-малко от 1,0 m.

При извършване на изкопни работи с багер:

1. предварително се отстраняват едри камъни, буци, пънове и образувалите се козирки от горния ръб на откоса с оглед предотвратяване на падането им в забоя;
2. височината на откоса се определя така, че в процеса на работа да не се образуват козирки от почва.

.- Не се допуска завъртане на стрелата на багера, преди да е завършено напълването на коша и отделянето му от забоя.

-При прекъсване на работа кошът на багера се спуска на земята, като багерът се застопорява, а при движение по пътища стрелата се поставя по надлъжната ос на машината и кошът се спуска на разстояние 1,0 m от земята.

Изкопните работи се преустановяват при:

1. откриване на неизвестни подземни мрежи или съоръжения до получаване на разрешение от собственика им;
2. поява на условия, различни от предвидените, до изпълнение на съответните предписания на проектанта;
3. откриване на взривоопасни материали до получаване на разрешение от съответните органи.

-Извършването на изкопни работи или на други видове СМР в изкопи след временното им спиране или замразяване се възобновява по нареждане на техническия ръководител след проверка за устойчивостта на откосите или укрепването им и отстраняване на констатираните неизправности и опасности.

- Разполагането на земна маса, строителни продукти, съоръжения и др., както и движението на строителни машини се допускат извън зоната на естественото срутване на откосите на изкопите на разстояние не по-малко от 1,0 m от горния им ръб. В случай на укрепени изкопи тези дейности могат да се извършват и в зоната на естественото срутване на откосите на изкопите, когато при оразмеряване на укрепването им са взети предвид съответните натоварвания.

Не се допускат:

1. извършването на изкопни работи чрез подкопаване;
2. преминаването и престоят на хора, както и изпълнението на други видове СМР в обсега на действие на строителна машина (багер, булдозер, скрепер, валяк и др.), изпълняваща земни работи;
3. повдигането и преместването на обемисти предмети като скални късове, дървета, дънери, части от основи на стени на сгради или съоръжения, строителни елементи и др. с работните органи на земекопни строителни машини.

- При почивка или престой земекопните строителни машини се изтеглят (преместват) на разстояние, по-голямо от 2,0 m, от края на зоната на естественото срутване на откосите, като работният орган на машината се оставя опрян върху терена.

- Не се допуска отстраняване на дефекти, регулировки, смазване, слизане и качване от и на земекопно-транспортните машини по време на движение, както и използване на товарачни земекопни машини при глинести почви в дъждовно време.

- При извършване на земни работи с булдозери работният нож се спуска на терена при прекъсване на работата и се подпира върху здрави и стабилни опори при извършване на ремонтни работи под него.

При работа с товарачни земекопни машини не се допуска:

1. машините да работят в дъждовно време върху глинести почви с напречен наклон;
2. да се стои под вдигнат кош;
3. да се прави завой със забит в почвата нож;
4. движение по терен с напречен наклон, по-голям от 10 градуса - при изкачване, и по-голям от 25 градуса - при спускане.

Изпълнение на укрепени изкопи

1. Изкопи с вертикални стени и с височина, по-голяма от допустимата за неукрепени изкопи, се укрепват от нивото на терена.
2. Укрепителните елементи не трябва да са криви, корозирали, изгнили или без необходимата якост.
3. Укрепването на изкопите се демонтира по нареждане и съобразно указанията на техническия ръководител отдолу нагоре, следвайки темпа на засипване на изкопа, без да се създава опасност за работещите или за съоръженията в изкопите.
4. В случай на свличане на земна маса или при поява на друга опасност по време на демонтажа на укрепването на изкопите работещите незабавно преустановяват работа, излизат от изкопите и уведомяват техническия ръководител, а в негово отсъствие - бригадира.
5. В случай че демонтажът на укрепването на изкопите продължава да създава опасност за работещите и съоръженията и не може да се извърши безопасно, техническият ръководител може да разпореди укрепването да бъде изоставено и засипано след получаване на съгласие от възложителя.

Извършване на насипни работи и вертикална планировка

1. Широчината на насипните участъци за движение на валяци и трамбовъчни машини трябва да осигурява безопасното движение на машините на разстояние от горния ръб на откоса на насипа, предотвратяващо свличането на откоса.
2. При уплътняване на земни маси в близост до съществуващи сгради и съоръжения се взема предвид въздействието на уплътняващите машини върху тях.
3. Обратни насипи се изпълняват по нареждане на техническия ръководител, след като бетонът на подземните съоръжения е набрал 70 % от крайната якост, или по указание на проектанта.
4. Уплътняването на обратния насип започва от участъците в близост до подземните съоръжения (фундамент, подпорна стена и др.) с постепенно отдалечаване от тях.
5. При послойно уплътняване на обратни насипи демонтажът на укрепването се извършва отдолу нагоре в процеса на насипването.

При изпълнение на обратни насипи:

1. на фундаменти на различни нива уплътняването започва от най-дълбоките места;
2. едностранно на подпорни стени, фундаменти и др. се вземат мерки за осигуряване на устойчивостта на конструкцията;

Общинска Администрация
Ардино
30.01.

3. с широчина, по-малка от 0,7 m, не се допуска механизирано трамбоване и слизане на работещи в траншеята; в тези случаи се използват други методи и средства за обратно насипване и уплътняване.

Не се допуска:

1. оставянето на прикачни валяци по наклонени терени, без да са застопорени;
2. изнасянето на работния орган на булдозери или товарачни машини навътре от ръба на откоса при напречното им движение по време на извършване на обратни насипи;
3. работа с електротрамбовки при дъжд или гръмотевици;
4. достъпът на лица в радиус 10,0 m при работа с булдозери.

Изграждане на стоманобетонни конструкции

Подготовка за изпълнение

1. Преди започване на кофражни, армировъчни и бетонови работи техническият ръководител осигурява безопасното им изпълнение, като взема подходящи мерки за предпазване на работещите от възможни рискове.

4. Извършване на СМР, следващи кофражните работи, от работните площадки на кофража се допуска от техническия ръководител след укрепване на кофража в проектно положение.

5. Армировъчни работи, полагане и уплътняване на бетонна смес на височина се извършват от устойчиви и обезопасени платформи или скелета.

6. Преминаването със или без ръчни колички върху кофраж, монтирана армировка и прясно излят бетон става по стабилно поставени върху подложки пътеки.

Общи изисквания при извършване на кофражни работи

1. При монтаж на кофраж на няколко нива едно над друго всяко следващо ниво се монтира само след укрепване на долното ниво.

2. Не се допуска изкачването по кофражите по време на монтажа им, както и стъпването и движението върху монтираните части без специални приспособления.

3. Подготовката, оразмеряването, сглобяването, разглобяването, ремонтирането и почистването на кофража се извършват по възможност извън строежа, в границите на строителната площадка.

4. Кофражните елементи се подреждат на строителната площадка преди започване на работа по вид и последователност на технологичните операции.

5. Материалите за изготвени на площадката кофражи и за вложки се проверяват преди използването им от техническия ръководител и от бригадира за установяване на тяхната годност.

Не се допуска:

1. придвижване на хора и поставяне на други елементи и товари по недовършен и недостатъчно укрепен кофраж;
2. оставяне във вертикално или наклонено положение на кофраж преди укрепването му;
3. оставяне на стърчащи свързващи елементи при изработката и монтирането на дървен кофраж;
4. хвърлянето от височина на кофражни платна и елементи.

По краищата на кофража при необходимост (напр. за плочи и за външни стени) се монтира работна площадка с предпазен парапет.

-Предплочи, предстени или друг уедрен оставащ кофраж се монтират съобразно указанията на производителя.

- Вертикалните стойки и подпори се поставят върху равна повърхност, като при необходимост се използват подложки от материали, осигурени срещу приплъзване.

- Стойките и подпорите на кофража за хоризонтални конструктивни елементи се отстраняват след снемане на страничния кофраж.

-Декофрирането на елементи от сгради и съоръжения се извършва поетапно и внимателно по нареждане и съобразно указанията на техническия ръководител.

- При декофрирането работещите използват предпазни очила, а при работа на височина с опасност от падане - предпазни каски и колани.

Извършване на армировъчни работи

- Обработката на армировка и изправянето на кангална стомана се извършват само на оградени и обезопасени за целта места.

-При обработка на армировъчни пръти, излизащи извън габаритите на работната маса, се поставя предпазна мрежа или щит за защита на преминаващите работещи.

- Не се допуска рязане с ръчни ножици на парчета стоманени пръти, по-къси от 0,30 m.

-Приготвената армировка се пакетира съобразно изискванията за транспортиране и складиране и последователността на монтажа.

-Армировъчните скелети, поставени преди монтиране на кофражните форми, се осигуряват срещу преобръщане или падане.

- При изпълнение на армировка на подове придвижването на работещи по нея се допуска само върху специално разположени пътеки от дървен или друг подходящ материал с широчина не по-малка от 0,30 m.

- Не се допуска оставяне на стърчащи краища на армировка, които могат да наранят преминаващи работещи, както и качване на работещите по монтирана вертикална армировка по време на работа.

- Заваряване, нагряване и рязане на армировка при направен кофраж от дървен материал се допуска, когато са взети необходимите мерки за ПАБ.

Полагане на бетон

-Бетонирането започва, след като техническият ръководител е установил изправността на използваните скелета, платформи, транспортни пътеки, осветлението на работните места и на другите временни съоръжения.

-Бетонната смес се изсипва от кюбела след установяването му в покой, а след приключване на бетонирането се почиства от бетонната смес.

- Не се допуска:

1. използване на кюбели за подаване на бетонна смес, чиито капаци не се затварят плътно или нямат сигурно устройство за окачване;

2. механизирано преместване на празен кюбел с незатворен капак;

3. изпускане на бетонна смес от кюбела на височина, по-голяма от 1,0 m, от мястото на полагането й без използване на улей или ръкав (хобот);

4. насочване и нагласяване на празен кюбел, преди той да е опрял с долната си част на терена;

5. почукване на кюбела за придвижване и изсипване на втвърдена бетонна смес, когато той не е положен върху терена;

6. работещите да почистват коша на самосвала в изправено състояние, стъпили върху отворения заден борд.

- По време на бетониране се следи за състоянието на кофража и при установяване на нередности процесът се спира до привеждане на носимоспособността на кофража към проектната.

-При полагане на бетон с бетонпомпа преместването на стрелата от един участък на друг се извършва само при спряно действие на нагнетателната помпа.

-При прекъсване на подаването на сместа за повече от 30 min бетонопроводът се изпразва и почиства.

Общинска Администрация
Отдел "АПИО"
Одобрил:
Инж.
Дата: 30.01.2015 год.

- Монтажът, демонтажът и ремонтът на бетонопроводите, както и отстраняването на остатъчен бетон по тях се извършват само след намаляване на налягането им до атмосферното.

-По време на изпитване на бетонопроводите със сгъстен въздух работещите, незаети в тази операция, застават на разстояние не по-малко от 10,0 m от тях.

- При пропарване и електроподгряване на положен бетон и при полагане на бетон с химически добавки се вземат подходящи мерки срещу изгаряне на кожата и повреждане на очите на работещите.

- При транспортиране на бетонна смес с колички:

1. допустимият наклон на пътеките на ръчна количка с едно колело трябва да е до 4 % при изкачване и до 12 % при спускане, а за колички с две колела и в двата случая - до 3 %, като товарът се определя за съответния наклон при извършването на оценката на риска;

2. дървените пътеки трябва да са достатъчно здрави, да не се огъват и да нямат остри завои и стъпала, както и да не стъпват непосредствено върху армировката.

- При транспортиране на бетонна смес по улеи могат да се използват:

1. открити звена - за спускане от височина до 4,0 m;

2. затворени улеи - за спускане от височина до 10,0 m;

3. виброхоботи и приспособления за намаляване на скоростта на сместа - за спускане от височина над 10,0 m.

Работа на височина

-Работи на височина се извършват при осигурена безопасност от падане на хора или предмети чрез подходящо оборудване, колективни и/или лични предпазни средства (напр. ограждения, скелета, платформи и/или предпазни (защитни) мрежи).

- Когато поради характера на работата използването на оборудването и средствата е невъзможно, се предвиждат подходящи възможности за достъп с използването на анкерирани защитни съоръжения или предпазни колани, захванати към устойчива и здрава конструкция.

-Паданията от височина се предотвратяват чрез приспособления (съоръжения, ограждения), които са достатъчно високи и са изградени най-малко от защитна бордова лента за крака, главно перило за ръце и средно перило за ръце или чрез еквивалентно алтернативно решение.

- За предотвратяване на риск от падане при работа на височина (вкл. на скатни покриви) се осигуряват средства за колективна защита от падане на хора, инструменти, продукти и др.

-Извършването на СМР на работни места, намиращи се под други работни места, се допуска, когато между тях са монтирани необходимите предпазни съоръжения.

- Около и под съоръжения за работа на височина (платформи, люлки, скелета и др.) се монтират предпазни козирки, проходи, ограждения и предпазни мрежи.

-Работещите на височина поставят инструментите си в специални чанта или сандъче, обезопасени срещу падане.

-Издигането и свалянето на и от височина на всякакъв вид товари (строителни продукти, кофражни елементи, инструменти и др.) се извършват предимно по механизиран начин.

- Не се допуска ръчно изпълнение на работите по ал. 1 чрез хвърляне, ръчно подаване от ръка на ръка или с помощта на въжета, телове, армировъчна стомана и др.

-Работните платформи, проходните мостове и стълбите в границите на строителната площадка се оразмеряват така, че да имат достатъчна здравина и се обезопасяват и използват така, че да предпазят хората от падане или от падащи предмети.

Пожарна и аварийна безопасност

-Територията на строителната площадка се категоризира за ПАБ и означава със знаци и сигнали съгласно нормативните изисквания.

- На видни места на строителната площадка се поставят табели със:

Одобрил: Архипа
Отдел "АДЕКС"
Одобрен: ...
Инж. ...
Дата: 30.01.25

1. телефонния номер на службата за ПАБ;
2. адреса и телефонния номер на местната медицинска служба;
3. адреса и телефонния номер на местната спасителна служба.

- Пожароопасните материали и леснозапалими течности се съхраняват на строителната площадка в помещения и складове, отговарящи на нормативните изисквания за ПАБ.Организацията за ПАБ на територията на строителната площадка отговаря на правилата и нормите за пожарна безопасност като обект в експлоатация.

-За създаване на организацията строителят:

1. разработва и утвърждава инструкции за:

а) безопасно извършване на огневи работи и други пожароопасни дейности, вкл. зоните и местата за работа;

б) пожаробезопасно използване на отоплителни, електронагревателни и други електрически уреди;

в) осигуряване на пожарната безопасност в извънработно време;

2. издава заповеди за:

а) назначаване на нещатна пожаротехническа комисия;

б) определяне на разрешените и забранените места за тютюнопушене. Комисия извършва най-малко две проверки годишно на състоянието на ПАБ на строителната площадка.

- За ръководител на комисията се определя представител на строителя.

-За изпълнение на определените от комисията мероприятия за подобряване на ПАБ на строителната площадка строителят издава заповед, в която се посочват съответните отговорници и сроковете за изпълнение.

- Пожарните табла се оборудват с подръчни уреди и съоръжения съобразно спецификата на строителната площадка.

-Подръчните противопожарни уреди и съоръжения на строителната площадка:

1. се зачисляват на лица, определени от техническия ръководител за отговорници по ПАБ, на които се възлагат контролът и отговорността за поддържане и привеждане в състояние на годност на тези уреди и съоръжения;

2. периодично се проверяват от техническия ръководител, като резултатите се отбелязват в специален дневник;

3. не се използват за стопански, производствени и други нужди, несвързани с пожарогасене.

-До подръчните уреди и съоръжения за пожарогасене, пожарните кранове и хидранти, сградите, складовете и съоръженията на строителната площадка се осигурява непрекъснат достъп.

-Уредите и съоръженията по се означават със съответните знаци и се поддържат годни за работа в зимни условия.

- Не се допуска оставяне и складиране на материали, части, съоръжения, машини и др., както и паркиране на механизация и превозни средства по пътищата и подходите към противопожарните уреди, съоръжения и инсталациите за пожароизвестяване и пожарогасене.

- При работа със строителни продукти, отделящи пожаро- или взривоопасни пари, газове или прахове, не се допуска тютюнопушене, използване на открит пламък или огън, на нагревателни уреди, на транспортни средства без искроуловители, на инструменти, с които при работа могат да се получат искри, както и на електрически съоръжения и работно оборудване, чиято степен на защита не отговаря на класа на пожаро- или взривоопасната зона в помещението или външните съоръжения.

-Не се допуска тютюнопушенето и паленето на открит огън независимо от климатичните условия и частта от денонощието на места, категоризирани или определени като "пожаро- или взривоопасни".

- Тютюнопушенето се разрешава само на местата, определени със заповед, съгласувана с органите на ПАБ, означени със съответни знаци или табели и съоръжени с негорими съдове с вода или пясък.

Общинска Администрация
30.01.2015 г.

Не се допуска:

1. използване на нестандартни отоплителни и нагревателни уреди и съоръжения и на други директни горивни устройства;

2. съхраняване в строителните машини и в близост до кислородни бутилки на леснозапалими, горивни, пожаро- и взривоопасни вещества в съдове, в количества и по начини, противоречащи на изискванията за ПАБ;

3. подгряване с открит огън на замръзнали водопроводни, канализационни и други тръбопроводи;

4. подгряване на двигателите с вътрешно горене на строителните машини с открит огън, електронагревателни уреди и др.;

5. окачване на дрехи, кърпи и др. върху контакти, изолатори или други части на електрическите инсталации и сушенето им върху отоплителни или нагревателни уреди;

6. използване на хартия, картон, тъкани и други горивни материали за направа на абажури за лампи;

7. отваряне на съдове, съдържащи леснозапалими течности, по начини и със средства, различни от указанията на производителя.

- При подаване на сигнал за аварийно положение техническият ръководител или определено от него лице незабавно взема следните мерки:

1. по най-бърз и безопасен начин евакуира всички работещи;

2. в случай на пожар или авария, свързана с последващи пожари, незабавно уведомява съответните органи на ПАБ;

3. прекратява извършването на всякакви работи на мястото на аварията и в съседните застрашени участъци от сградата или съоръжението;

4. изключва напрежението, захранващо всякакъв вид оборудване в аварийния участък;

5. в най-кратък срок информира работещите, които са изложени или могат да бъдат изложени на сериозна или непосредствена опасност от наличните рискове, както и за действията за защитата им;

6. предприема действия и дава нареждания за незабавно прекратяване на работата и напускане на работните места;

7. организира ликвидиране или локализиране на пожара или аварията чрез използване на защитни и безопасни инструменти и съоръжения;

8. разпорежда отстраняването на безопасно място на работещите, които не участват в борбата срещу пожара или аварията;

9. при пожар спира действието на вентилацията, когато в аварийния участък има такава;

10. поставя дежурна охрана на входовете и изходите на строителната площадка;

11. не възобновява работата, докато все още е налице сериозна и непосредствена опасност.

-Строителят отменя аварийното положение след окончателно премахване на причините за аварията, при невъзможност за нейното повторение, разпространение или разрастване, както и при условие, че са взети всички необходими мерки за пълното обезопасяване на лицата и средствата при възстановяване на работата.

СТРОИТЕЛНИ МАШИНИ И УСТРОЙСТВА

-Строителните машини, които работят или се предвижда да работят на строителната площадка, трябва да:

1. отговарят на изискванията на инвестиционния проект за извършване на предвидените СМР;

2. са в добро техническо състояние, преминали съответното техническо обслужване, и да са безопасни за използване.

- Товаренето, транспортирането, разтоварването, монтажът и демонтажът на строителни машини се извършват под ръководството на определено от строителя лице при взети мерки за безопасност.

-Опасните зони около строителните машини, извършващи горните дейности, се означават в съответствие с инструкциите за експлоатация.

-Продуктите, машините, съоръженията и другите елементи, които посредством движението си могат да застрашат безопасността на работещите, при транспортиране и складиране се разполагат и стабилизират по подходящ и сигурен начин така, че да не могат да се приплъзват и преобръщат.

-Едновременната работа на една площадка на две или повече самоходни машини и/или на машини, теглени от влекачи, се извършва съгласно плана за безопасност и здраве.

-Машините за извършване на земни работи се допускат до работа по терени с наклон не по-голям от предвидения в инструкцията за експлоатация.

-Преди започване на работа в близост до електропроводи корпусите на строителните машини, се заземяват посредством преносими заземления.

- Работа с ръчни крикове със зъбна рейка се допуска, когато имат блокировка срещу спускане при спиране на повдигането. По време на работа се следи за изправността на зъбния механизъм и за състоянието на опората на крика.

-При използване на специални устройства за повдигане (мачти, стрели, пирамиди и др.), към които се окачват ролкови блокове:

1. се отчита брутното тегло на повдигания товар и на всички допълнителни натоварвания;

2. всяко устройство се укрепва с достатъчен брой обтяжки, закрепени към здрава опора, която не изменя своето положение и не се деформира при натягането им.

-Лебедки се монтират извън зоната на товарене, издигане и разтоварване.

- Работа с лебедки се допуска, когато:

1. имат автоматично действаща спирачка;

2. опорната им конструкция е стабилно монтирана и укрепена;

3. са оградени с парапет;

4. операторът има видимост за движението, товаренето и разтоварването;

5. въжето им не пресича проходите и пътеките за преминаване на хора.

-Не се допуска наличието на хора между обтегнатото въже и товара.

- Преди започване на работа се проверяват закрепването на въжето, състоянието на механизмите и др.

СКЕЛЕТА И СТЪЛБИ

Подготовка за работа

-За извършване на СМР на височина се използват скелета които имат инструкция от производителя за монтажа, експлоатацията, допустимите натоварвания, демонтажа и изисквания за безопасна работа.

-Скелета, които не отговарят на изискванията по ал. 1, както и тяхна комбинация от различен тип и вид може да се използват само след изчисляване и оразмеряване по индивидуален проект в съответствие с предназначението им.

- Състоянието на скелетата се проверява от техническия ръководител и бригадира непосредствено преди тяхната експлоатация и редовно през определени от строителя интервали.

- При констатиране на неизправност не се започва работа. Когато неизправността се установи по време на работа, тя се преустановява.

- Не се допуска:

1. използване на скелета, когато:

а) не отговарят на изискванията на съпроводителната документация на производителя или на проекта или не са укрепени (анкерирани) към сградата или съоръжението;

Общинска администрация Ардино
Дата: 30.01.2015 год.

б) имат деформирани, пукнати, корозирали, загнили или липсващи елементи;

в) разстоянието между пода и стената на сградата или съоръжението е по-голямо от 0,2 m;

2. натоварване на който и да е елемент от скелетата по начин, непредвиден в проекта или инструкцията за експлоатация, независимо от мястото и масата на товара;

3. складиране на продукти и отпадъци върху подовете на скелетата извън определените в инструкцията за експлоатация или проекта места;

4. укрепване на повдигателни съоръжения към скелета, когато това не е предвидено в съответния проект;

5. поставяне на стъпките на скелетата върху случайни опори или върху конструктивни елементи на сградите и съоръженията, когато последните не са оразмерени за целта;

6. подлагане под стъпките на стойките на скелетата на нестабилни подложки (тухли, камъни, клинове, строителни отпадъци и др.); видът на подложките се определя от техническия ръководител съобразно конкретните условия.

Скелета

- Монтирани скелета, които не са използвани в продължение на повече от един месец или са били изложени на неблагоприятни климатични въздействия, или след земетресения, реконструкция или всяко друго обстоятелство, което може да засегне (намали) тяхната якост (здравина) или устойчивост, се използват с разрешение на техническия ръководител на строежа.

-Габаритната височина между два пода от скелето не трябва да е по-малка от 2,0 m.

-Не се допуска едновременно извършване на СМР от скеле на две съседни нива от работещи, намиращи се един над друг.

-Местата, определени за приемане на материалите върху скелето, се разместват най-малко на 10,0 m в хоризонтална посока.

-Скелетата се монтират, демонтират и закрепват хоризонтално към сградата или съоръжението на места и по начин, определени с инструкция за експлоатация или с индивидуалния проект, към която се закрепва скелето, както и връзката на закрепване се оразмеряват така, че да понесат анкерните усилия.

-Годността на скрепителните елементи се проверява преди монтажа им от техническия ръководител.

-При демонтаж на скелето отворите на по-долните нива от строежа се обезопасяват срещу падане на хора и предмети. Не се допуска хвърляне на елементите от скелето.

-Изкачване и слизане по скеле се допуска само по обезопасени проходи чрез стълби, които са елемент на скелето.

-Площадките на всяко ниво, до което излиза стълбата на скелето, се обезопасяват с парапет от три страни.

-Подвижните кули от леко тръбно скеле в работно положение се укрепват, както следва:

1. при височина до 6,0 m - със стабилизатори;

2. при височина над 6,0 m - към неподвижна конструкция.

Подвижните скелета се съоръжават със застопоряващи устройства срещу внезапни премествания. По време на работа опорите на подвижното скеле се закрепват неподвижно.

-Не се допуска преместване (придвижване) на подвижно скеле, когато върху него има хора, материали, инструменти, отпадъци или др., както и при неблагоприятни климатични условия (силен вятър, заледен път и др.).

Стълби

- Слизането и изкачването на работещи по наклони, по-големи от 20 градуса, се извършва по стълби, обезопасени с парапети.

Общинска Администрация
Ардино
Одобрил:
Мин. ...
Дата: 30.01.2015 г.

-Когато стълбите служат за достъп до площадка с повече работещи и има интензивно движение, се използват отделни стълби за изкачване и слизане.

-Стълбите трябва да имат достатъчна якост, да са обезопасени, правилно поддържани и използвани на съответните места и според предназначението им.

- Преди използване стълбите се изпитват на статично натоварване 1,2 kN, приложено към едно стъпало, в средата на намиращата се в експлоатационно състояние стълба.

Преносими стълби се използват за извършване на СМР, когато:

1. е невъзможно или нецелесъобразно използването на стационарни стълби.

2. няма забрана за използването им при извършване на съответния вид работа по реда на наредбата;

3. работата не е свързана с придържането на обемисти или тежки товари (кофраж, греди, дъски и др.);

4. не се пренасят товари, по-тежки от 0,2 kN, а при удължени стълби чрез наставяне - от 0,1 kN, или не се налага товарът да се държи с две ръце;

5. не се поставят в непосредствена близост до отвори в подове и стени, до остри стърчащи предмети, открити съдове с опасни течности и химикали и др., вследствие на което може да се увеличи размерът на травмите при падане;

6. теренът или подът е равен и нехлъзгав и не се налага ръчно придържане на някое от рамената на двураменни стълби;

7. са осигурени срещу преобръщане;

8. естеството на работата не изисква едновременното й извършване от повече от един човек върху една стълба;

9. тежестта на лицето, използващо стълбата със или без допълнителен товар, не надвишава допустимото й натоварване.

Не се допуска използването на:

1. преносими стълби за извършване на работи по стени и тавани на височина, по-голяма от 3,5 m, и за изкачване на товари (тухли, камъни и др.);

2. нестабилни, подвижни или неосигуряващи стабилност конструкции (прясно боядисани или заледени стени, водосточни тръби, кръгли колони, мачти, стълбове, ъгли на сгради, тръби и др.) за горна опора на единична стълба.

- Използването на висящи стълби се допуска по изключение с разрешение на техническия ръководител, при условие че са метални, имат съпроводителна документация от производителя им и са сигурно захванати в горния си край за подходящ конструктивен елемент.

-Не се допуска използване на висящи метални стълби, когато работещият не е обезопасен с предпазен колан, привързан към конструктивен елемент или към стълбата.

Изпълнение на покривни работи

- Извършване на покривни работи се разрешава от техническия ръководител с цел осигуряване на ЗБУТ след проверка на здравината на носещите елементи (, обшивки и др.) и на местата за закачване на предпазните колани на работещите.

-Обшиване на корнизи, монтиране на водосточни тръби, казанчета, олуци и др. се извършват от скелета или платформи.

-Не се допуска:

1. изготвяне на подлежащи на монтиране покривни елементи (ламаринени обшивки, водосточни тръби и казанчета, олуци и др.) върху покривната конструкция;

2. използване на кранове, строителни подемници и др. за разполагане на работни площадки за извършване на покривни работи по стрехи и бордове.

-След края на работната смяна или при прекъсване на работа неизползваните строителни продукти, празният амбалаж, отпадъците, инструментите и др. се свалят от покрива или се укрепват по подходящ начин.

Монтаж на инсталации

-Електрическите инсталации се монтират от лица с необходимата правоспособност по електробезопасност.

- Не се допуска използване на части от постоянните електрически инсталации за временни захранвания преди пълното им завършване и въвеждане в експлоатация.

-При извършване на изпитване на готови електрически инсталации се вземат предпазни мерки за защита на работещите, както и на други лица, намиращи се на строежа, от попадане под напрежение и поражения от електрически ток.

- Свързване или огъване на пластмасови канализационни тръби чрез загряване се извършва на определени за целта места и на безопасно разстояние от горими материали.

- Инсталации, в частност връзки в електроинсталации, заварки и укрепвания на тръби, фасонни части, отоплителни тела, вентилационни проводи и др., които се изпълняват едновременно с други видове СМР, се монтират с повишено внимание и под непосредствено наблюдение на техническия ръководител или упълномощен от него бригадир.

Извършване на довършителни работи

Изпълнение на мазилки

- При работа с мазачески машини се осигурява двустранна връзка между машиниста и работещия с разпръсквателната дюза.

- Не се допуска работещите с накрайника по време на работа, престой, при задръстване на проводите, както и при повреди в инсталацията, да го насочват към себе си или към други лица. Преди започване и след завършване на работа накрайникът се държи насочен надолу.

- При запушване на маркучите и пистолета работата се преустановява и почистването им се извършва при изключена машина.

-Преди отстраняване на повреда в инсталацията налягането й се изравнява с атмосферното, след което се допуска сваляне на въздушната клапа и тръбния разклонител.

Изпълнение на остъкляване

- Местата, над които се повдигат, преместват или монтират стъкла на височина, се ограждат или охраняват срещу нараняване от падащи стъкла и други предмети.

- Преди остъкляване се извършва преглед на рамките за здравината и изправността им и се отстраняват всички пречки за безопасното монтиране на стъклата.

-Пренасяне на каси със стъкла, на единични стъкла, както и манипулиране със стъкла се извършват по инструкция за безопасност и здраве.

- Не се допуска оставяне на незакрепена в мястото на монтирането й дограма, както и разкрояване на мокри, заснежени или престояли при отрицателни температури стъкла.

Извършване на бояджийски работи

- Подготовката и изпълнението на гипсови, бояджийски работи по повърхности, където е изпълнена електрическата инсталация, се извършват при изключено напрежение.

- Приготвянето и използването на бои, лакове и разтворители на строителната площадка се осъществяват съгласно указанията на производителя.

- Боядисването на вътрешни повърхности с неводни бояджийски състави се извършва във вентилирани помещения.

-Ремонтни работи в затворени помещения и обгаряне на лаково-бояджийски покрития на основата на органични полимерни свързващи вещества се извършват при осигурено проветряване.

- Не се допуска работещите, изпълняващи бояджийски работи, да стъпват или да се движат по монтирани прозоречни каси, подпрозоречни корнизи, парапети и др.

Дата: 30.01.2015 год.

-Боядисването по механизиран начин с пожаро- или взривоопасни лаково-бояджийски състави се извършва с бояджийски агрегати под наблюдението на отговорно лице, контролиращо спазването на изискванията за ПАБ.

Извършване на товаро-разтоварни работи и складиране при СМР

Общи изисквания

-Продуктите, изделията и оборудването се доставят на строителната площадка, след като тя е подготвена за съхранението им.

- Правилата за складиране и съхранение на материали и предмети, чийто размер, състав или други свойства могат да предизвикат увреждания на здравето на работещите, се разработват в инструкция по безопасност и здраве.

-Товаро-разтоварните работи и временното приобектно складиране и съхранение на продукти, изделия, оборудване и др. се извършват така, че да са осигурени срещу евентуално изместване, преобръщане или падане.

-Строителните продукти, оборудването и др. се транспортират и складират на строителната площадка в съответствие с указанията на производителя и инструкциите за експлоатация.

- Взривните материали и средствата за взривяване се транспортират, товарят, разтоварват, приемат, съхраняват, използват и отчитат при спазване изискванията на съответните нормативни документи.

- Бутилки с пропан-бутан, кислород и други подобни под налягане се съхраняват отделно в проветряеми помещения в количества за сменна работа.

- Материали, отделящи опасни или взривоопасни вещества, се съхраняват на работните места в херметически затворени съдове в количества, необходими само за една смяна (в необходимите само за една смяна количества).

- Битумни разтвори, органични разтворители и съдовете от тях се съхраняват в пожаробезопасни помещения с ефикасна вентилационна инсталация и взривобезопасно осветление.

- Изолационните продукти се съхраняват в оригиналните им опаковки в подходящи помещения така, че да не замърсяват околната среда, и в съответствие с указанията на производителя.

- Прахообразните продукти могат да се разтоварват или съхраняват на строителната площадка, след като се вземат мерки срещу разпрашаване.

- Използваният дървен материал се подрежда за съхраняване, след като се почисти от скобите и гвоздеите.

- Не се допуска доставката и употребата на разливен бензин.

Изисквания към товаро-разтоварната площадка

-Товаро-разтоварната площадка трябва да има наклон от 1 до 3 градуса, както и дренажи и канавки за бързо оттичане на водите.

- Проходите за преминаване на хора между разтоварените и подредените товари на складовите площи, площадките, стените на складовете и други сгради са с широчина не по-малка от 1,0 m.

Извършване на товароподемни операции

- При извършване на товароподемни операции с повдигателна уредба на тухли, керамични, каменни, газобетонни блокове и други подобни продукти те трябва да са пакетирани в контейнери, палети или пакети, а товарозахващащите ги устройства да осигуряват четири- или

тристранно ограждане на товара по цялата му височина, като не позволяват произволното му самоотваряне или изпадане на части. При тристранно ограждащите устройства откритата страна на товара трябва да е под ъгъл, по-голям от 15 градуса, в посока към насрещната оградена страна. Товарозахващащите устройства, използвани при повдигането на продукти в палети без палетно дъно, трябва да имат четиристранно ограждане и предпазно устройство на дъното на пакета срещу разпиляване.

- Повдигането на тежки големогабаритни елементи при товаренето и разтоварването им на и от вагони и автомобили се извършва, след като работещите напуснат превозното средство и след подаден сигнал от отговорника на прикачвачите.

- Не се допуска направляване или придържане на повдигнатите материали с ръце и стоенето на работещите под товара или в непосредствена близост до него.

Между всеки хоризонтален ред дългоразмерни елементи се поставят дървени подложки.

- Товари се повдигат само когато подемните въжета (веригите) са във вертикално положение. Захватните въжета (веригите) се освобождават от куката на крана, след като товарът бъде поставен устойчиво на съответното място.

Складиране

-Продуктите се складират на устойчиви фигури във вертикално или хоризонтално положение върху здрава основа в зависимост от техните размери и от начина на транспортиране и монтиране.

-Продуктите се складират върху работни платформи на предвидените за това места, които се означават с табели за допустимите количества или маса.

-Изкачването и слизането на хора по складирани фигури с височина над 1,5 m се извършва по обезопасени стълби или по друг безопасен начин.

-Разстоянието от подредени на фигури продукти или оборудване до ръба на изкоп или траншея се определя чрез изчисляване на устойчивостта на почвата, но не по-малко от 1,0 m до ръба на естественият откос или укрепването на изкопа.

- Не се допускат:

поставяне и складиране на кофражни платна и елементи, на армировка и др. на стълбищни площадки, стълбища, балкони, наклонени плоскости, на места за преминаване и на проходи, както и в непосредствена близост до непокрити отвори и до външните контури на сгради и съоръжения;

1. по видове и по начин, съобразен с реда на монтирането им;
2. в положение, близко до това на монтирането им в сградата.

- При подреждане на продуктите на фигури подложките за подпирането им трябва:

1. да са с достатъчна якост на смачкване и да не са заснежени или заскрежени;
2. да се разполагат в една вертикална равнина, като при подреждане на панели, блокове и др. дебелината им да е с 20 mm по-голяма от височината на монтажните скоби.

- При складиране сглобяемите елементи не трябва да се допират до терена, а подложките им да не се поставят върху замръзнала или нездрава почва.

КАМАРА НА ИНЖЕНЕРИТЕ В ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРОЕКТИРАНЕ
Регистрационен № 12761
КИИП
инж. САБРИ АЗИС ХЮСЕИН
СК
ПЪЛНА ПРОЕКТАНТСКА ПРАВОСПОСОБНОСТ

Общинска администрация Ардино
Отдел „Архитект"
Инж. Росица Хаджиева
Дата: 30.01.2015 год.

Съставил:.....
/ инж. Сабри Хюсеин/

СТРОИТЕЛЕН СИТУАЦИОНЕН ПЛАН

ЛЕГЕНДА:

1 - Общинска администрация - сграда 1
2 - Общински съвет - сграда 2
3 - Общинска администрация- ТСУ - сграда 3

Вход / Изход

Сгради

КАМАРА НА ИНЖЕНЕРИТЕ В ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРОЕКТИРАНЕ
Регистрационен № 12761
инж. САБРИ АЗИС ХЮСЕИН
КИИП
СК
ПЪЛНА ПРОЕКТАНТСКА ПРАВОСПОСОБНОСТ

Общинска Администрация Ардино
Отдел "АТИО"
ОДОБРЕНИЕ:
инж.Росен Кирилов
30.01.2015 г.

ВЪЗЛОЖИТЕЛ:	ОБЩИНА АРДИНО	Кмет: Ресми Мурад	
ИЗПЪЛНИТЕЛ:	"ЕКСИНЖЕНЕРИНГ" ЕООД	Управител: инж. Надя Петкова	
ОБЕКТ:	Намаляване на емисиите парникови газове чрез внедряване на мерки за енергийна ефективност в административна сграда на Община Ардино		Фаза: РАботен проект
			Дата: 01.2015г
ЧАСТ:	ПБЗ		
ЧЕРТЕЖ:	**СТРОИТЕЛЕН СИТУАЦИОНЕН ПЛАН**		М1:2000 №1/1
Проектант:	инж.Сабри Хюсеин		